

P R O J E K T I

MODUS DESIGN SHOP MLADIM
DIZAJNERIMA OMOGUĆUJE DA
KREATIVNE IDEJE PRETOČE U
KOMERCIJALAN PROIZVOD

Nina Fiolić, vlasnica trgovine Modus
Design Shop

PRODUKT-DIZAJNERI

EKSPERIMENT STAVLJANJA ANONIMACA
UZ BOK SVJETSKIM KLASICIMA

ZA I PROTIV SURADNJE S DIZAJNERIMA

+

- poticanje kreativnosti
- otvaranje novih poslova
- komercijalizacija proizvoda

-

- nepostojanje proizvodnje
- neprepoznavanje važnosti dizajna
- premalo novca za ulaganje u kreativnost

piše **IRENA GORNIK**

irena.gornik@liderpress.hr

S

obzirom na to da je uza sve probleme s kojima se susreće hrvatski produkt-dizajn također često zastupljeno i nedovoljno prezentirano područje kreativnog djelovanja, mladi se dizajneri osim na nemogućnost pronalaženja posla u vlastitoj zemlji najčešće žale na neprepoznavanje dizajna u proizvodnji namještaja i detalja za uređenje doma, na to da u radu ne nailaze na potporu te da općenito nisu shvaćeni. Uz to, kao što sami kažu, rijetko dobiju priliku prodati vlastiti dizajn, stoga i najmanji iskorak onih koji razumiju problem, vole i vjeruju u dizajn te žele pomoći u Hrvatskoj zaslužuje posebnu pozornost.

Lelujava lampa i vješalica Kad se, još davno, vlasnica trgovine Modus Design Shop **Nina Fiolić** odlučila za suradnju s mladim dizajnerima tako što će im omogućiti da kreativne ideje pretoče u komercijalan proizvod, imala je priliku naslušati se njihovih svakidašnjih jadikovki, ali isto tako među njima nije nailazila na ozbiljnog sugovornika. Često je u tim razgovorima izlazilo na vidjelo i to da su te njihove genijalne ideje pomalo upitne, a proizvodi i njihova realizacija maglovito su se prezentirali. A onda se dogodio važan trenutak i za mlade dizajnere i za Modus. Na izložbi Reaktora 2010. (Reaktor je nezavisni dizajnerski odjel za istraživanje i razvoj na području dizajna čiji je cilj afirmacija produkt-dizajna u Hrvatskoj) pojavila se Grupa sa svojom neobičnom lelujavom lampom jednostavnog imena Model 1. Taj je proizvod na Modusovu vlasnicu ostavio snažan dojam pa je odlučila upoznati autore. S obzirom na to da se u životu prije svega vodi intuicijom i osjećajem, tako je i u tom slučaju bio presudan njezin doživljaj i proizvoda i njegovih kreatora. Članovi Grupe **Filip Despot**, **Tihana Gotovuša** i **Ivana Pavić** pokazali su se, uz to, ozbiljnim sugovornicima. Nakon tog prepoznavanja, druženja i međusobnog poticanja te zbog zajedničkog senzibiliteta i entuzijazma uspostavljena je i suradnja s Modusom. Modusov nukleus **Gabi Horvat**, **Ivana Mojež** i **Nina Fiolić** Grupi je postavio nov zadatak: izradu vješalice. Iz te jedinstvene interakcije rodila se vješalica Figura koja u prostoru djeluje poput skulpture. Da bi proizvod približili kupcima i objasnili o čemu je riječ, u Modusu je priređena i izložba pod nazivom 'Grupiranje'.

Nije sve samo u talentu Drugi je važan trenutak bio Dan D 2010. održan u Staroj klaonici. Riječ je o međunarodnom festivalu koji okuplja mlade dizajnerske snage iz Jugoistočne Europe na kojem je održana i izložba radova s područja grafičkog, industrijskog, modnog dizajna i dizajna novih medija. Modus je tad bio zaveden likom, talentom i Antiformom **Ivana Levaka**. Antiform su, zapravo, zaigrani skulpturalni oblici koji mogu poslužiti kao podlošci ili se u trenutku i s nekoliko jednostavnih pokreta pretvoriti u zdjelice ili košarice. I taj su put bili presudni osobni kontakt i prepoznavanje.

- Osim ozbiljnosti i razumijevanja te dizajna i senzibiliteta koji se preklapaju važno je da možemo razgovarati. Kad mi je Ivan rekao da je **Enzo Mari** njegov uzor, odmah mi je bilo jasno da je ozbiljan sugovornik. A kad sam shvatila da teži perfekciji, a ne improvizaciji, ali da se uza sve to ipak igra, znala sam da ću moći raditi s njime - kaže **Nina Fiolić**.

Tako je proljetos predstavljen Antiform za Modus Design Shop. Riječ je o seriji multifunkcijskih dizajnerskih skulptura u četiri osnovna oblika: Gianni, Fleke, George IV. i Ruka.

MALIM KORACIMA DO USPJEHA

Nepretenciozni predmeti za svakodnevnu uporabu

Antiform Ivana Levaka

Lampa Hidro Dušana Rakovića

I slavna svjetska dizajnerska imena ne ustručavaju se priznati da su široj klijenteli postala poznata po dizajnu sasvim običnih predmeta kao što su četke za čišćenje zahodske školjke ili pak banalne zubne četkice, jer bit je produkt-dizajna uz estetsku komponentu upravo u tome da nam olakša svakodnevnicu i učini je praktičnijom. Antiforme Ivana Levaka premijerno su prikazane 2010. u Milanu na svjetskom sajmu dizajna Salone del Mobile, a hrvatska ih je publika prvi put imala prilike vidjeti na regionalnom festivalu Dan D 2010. Studio Grupa iz Zagreba djeluje od 2006. i čine ga **Tihana Gotovuša**, **Ivana Pavić** te **Filip Despot**. Bavi se produkt-dizajnom i iza sebe ima nekoliko

uspješnih suradnji na kolekcijama namještaja i samostalnih proizvoda pod nazivom Grupa Products. S vješalicom Figuro dizajnerskog trojca Grupe, lampom Hidro **Dušana Rakovića** i Antiformom Ivana Levaka produkt-dizajn kod nas je napokon počeo pričati i komercijalnu priču. Iako je riječ o nepretencioznim predmetima kojima se koristimo u svakodnevnom životu, upravo su ti mali koraci, kao što tvrdi vlasnica Modus Design Shopa, iznimno važni. Oni s jedne strane dizajn prezentiraju tako da prestaje biti apstraktan pojam, a s druge strane pomažu razvoju struke, pružaju mogućnost razvijanju kreativnosti i priliku mladim dizajnerima da plasiraju i prodaju vlastiti dizajn.

- Dizajn je u Hrvatskoj još apstraktan pojam, zbog čega ni struka nije razvijena, a kreativnost je ograničena. Stoga je u suradnji s Modusom bilo važno početi s jednostavnim i objektivnim predmetima kako bi se održala dinamičnost projektiranja i postupno steklo iskustvo utemeljeno na reakcijama i željama kupaca. Na projektu Antiforma neprestano se doraduju i usavršavaju razne komponente kako bi se tržištu ponudio što bolji proizvod. S vremenom se razvila ugodna ali profesionalna suradnja, koja je u današnje vrijeme rijetkost jer mladi neafirmirani dizajneri u početku ne dobiju slobodne ruke za kreativno izražavanje u svojim projektima, a ni dovoljno naručiteljeva povjerenja - komentira suradnju s Modusom **Ivan Levak**.

ŠTO O SURADNJI KAŽU DIZAJNERI

Tihana Gotovuša, Ivana Pavić i Filip Despot:

- Na prvoj Reaktorovo izložbi na kojoj smo izložili lampe i jastuke upoznali smo se s Ninom Fiolić, koja je odmah primijetila naše radove. Vrlo brzo pokrenut je i prvi zajednički projekt, nama vrlo draga vješalica Figura, koji se pokazao punim pogotkom

Dušan Raković:

- U svaki predmet pokušavam unijeti dio sebe, vlastitog naslijeđa i sredine u kojoj živim. Iznimka od tog pravila nisu ni lampe koje zahvaljujući suradnji s Modusom možete nabaviti u Hrvatskoj

Ivan Levak:

- Kvalitetna, izravna i iskrena komunikacija između naručitelja i dizajnera iznimno je važna za produktivnost. Upravo se takva komunikacija uspostavila između Modusa i mene pa se Antiform vrlo brzo razvio u ozbiljan komercijalan proizvod koji se danas uspješno prodaje

I Modus i Levak shvatili su da si u tom radu inicijativu i poticaje moraju pružati uzajamno. Ta se interakcija uz ostalo provodi analitičkim pristupom materijalu i eksperimentu.

- Ivan dolazi na sastanke s blokom prepunim ideja, prijedloga, pitanja i razmišljanja, a zadacima pristupa posvećeno - ne krije oduševljenje Nina Fiolić.

Ozbiljna igra Iste je godine, 2010., na Danu D i mladi banjolučki dizajner Dušan Raković izložio svoje lampe Hidro, nastale uporabom elemenata za drugu svrhu, što je materijalu promijenilo identitet. Takav pristup i nov proizvod s neočekivanim elementom katkad mogu potpuno zbuniti. No te su lampe oduševile Modus jednostavnošću i nepretencioznošću pa je Nina nazvala i posjetila Dušana. Iz tog se susreta također rodila nova suradnja. Modus Design Shop otvorio je vrata kupcima prije 20-ak godina. Osnovala ga je Nina Fiolić s našim poznatim dizajnerom i ilustratorom **Goranom Lelasom**, koji danas radi u New Yorku. Na policama Modusa mogu se pronaći svjetski dizajnerski klasici poput vaza Alvara Aalta iz Iittale, Alessijeva kuhinjska pomagala i asesoar, ikonički proizvodi Muuta, Droog Designa, Tonfiska, Steltona, Cova, Authenticsa, proizvodi Design House Stockholma, popularne vaze od smole Fish Designa i kulturni mirisi Estébana i Diptyquea. Njima uz bok danas ravnopravno stoje domaći proizvodi: Grupine vješalice i svjetiljke, Levakov Antiform, Rakovićeve lampe Hidro, zečevi **Mejre** i **Maje Mujičić**, dizajnerska djela koja izazivaju optimizam i osmijeh, a pristupačna su i cijenom.

- Cijela ta priča o dizajnu, prepoznavanju i zaigranosti zapravo je vrlo ozbiljna. Svi naši dizajneri teže doradenu i zaokruženu proizvodu i jako ozbiljno doživljavaju ono što rade. U naš su se koncept i kontekst uklopili i zbog toga što nije riječ ni o kakvu trendovskom trenutku, nego o izvanvremenskoj estetici. Takav spoj etabliranih i svjetski poznatih djela s gotovo anonimnima možete nazvati i hrabrošću, ali zapravo je, prije svega, riječ o ozbiljnosti, ali i o tome da nas to veseli - veli Modusova vlasnica.

Cesta puna avanture U slučaju Grupe, odnosno Ivana Levaka i Dušana Rakovića, uvijek je Modus na osnovi vlastitog doživljaja birao suradnike, no da ta priča ni u kojem slučaju ne teče jednosmjerno, dokazuje i nova suradnja s **Filipom Gordonom Frankom**, renomiranim industrijskim dizajnerom i dizajnerom interijera. Svi koji se osjećaju prijateljima dizajna i Modusa mogli su se na promociji potkraj listopada 'sprijateljiti' i s novim 'objetom' Filipa Gordona Franka i u druženju s autorom upoznati također s njegovim svijetom dizajna.

- Osobni trenutak luksuz je koji si možemo i moramo priuštiti ako dizajnu i proizvodima želimo ponuditi prijateljski pristup. Pritom je, naravno, važna i ekonomska kategorija jer netko mora moći plaćati i račune, ali ona u slučaju mladih dizajnera čiji se proizvodi kod nas prodaju nije ključna - kaže Nina.

To je u neku ruku sretna okolnost jer se i Modus pri izradi predmeta susreće s problemima, prije svega s nepostojanjem proizvodnje i oslanjanjem na čistu manufakturu. Zbog toga nema velikih serija iako u Modusu planiraju povećati proizvodnju i distribuciju. Produkt-dizajn kod nas tek nekoliko posljednjih godina osvaja svoj prostor. Ipak, taj su Modusov eksperiment i avantura, za koje ni sama vlasnica ne zna kamo će je odvesti, vrijedni pozornosti jer proizvođačima zorno pokazuju da je suradnja s mladim i neafirmiranim dizajnerima itekako moguća, posebno ako se otvore vrata njihovu slobodnom izražavanju i daruje im se povjerenje u kreativni rad. ■